

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 212

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor, četrtek 19. septembra 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prelemana v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljena na dom 16 din, tujca 20 din.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.400

Cena
din 1.—

Angleški napadi na kanalsko obalo

Včeraj in ponoči so angleška letala izvršila doslej največje napade na pristanišča v severni Franciji, Belgiji in Holandiji, kjer se zbirajo nemške letalske, pomorske in kopnene sile — Nemci so zopet bombardirali London in nekatera druga angleška mesta

LONDON, 19. sept. CBC. Včerajšnji in nočni napad angleških letal na kanalska pristanišča je bil največji od začetka vojne splohi. Napadena so bila mesta Boulogne, Calais, Dunquerque in Le Havre. Neki pilot je dejal, da je Ostende popolnoma izumrlo mesto. Ponoči so se cilji pri luni dobro videli in angleška letala so obstreljevala pristanišča protiletalskega odpora. Napadene so bile

Obojestranska vojna poročila

NEMŠKO VOJNO POROČILO

BERLIN, 19. sept. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj siedeče uradno vojno poročilo: Včeraj in današnja noč so nemške letalske sile izvršile hude letalske napade na London in so vrgle razne bombe na doko Zahodno indijske družbe, na doko Viktorija, na plinško centralo, vodovod, razne železniške postaje in druge vojaške naprave. Na raznih krajih so izbruhli požari. Nemški bombniki so izvršili včeraj napad na letališče Croydon, kakor tudi na letališče in vojaške naprave v jugovzhodni Angliji. Liverpool je bil bombardiran včeraj in preteklo noč. Letalske tovarne pri Liverpoolu so bile zadete od šestih bomb. Preteklo noč so bile bombe vržene tudi

več požarov, vendar so že vsi pogašeni. Mrtvih je 90, ranjenih 350. Bombe so padle tudi na Merseyside ter nekatera mesta v Lancashireu, Herfordshireu, Essexu, Kentu, Berkshireu, Sussexu in severovzhodnih mestih. Le malo oseb je ubitih, čeprav je veliko materialne škode. Zrušenih je bilo 46 nemških letal, 12 angleških pa je izgubljenih. Sedem pilotov se je rešilo.

na Glasgow. Pri napadu na severno Irsko je bila s težko bombo poškodovana neka angleška 5000 tonska ladja. Angleški letalci so preteklo noč napadali severno in zahodno Nemčijo. Bombe so metali na civilne zgradbe, od katerih jih je več poškodovanih. Nasprotnik je izgubil 5 letal v spopadih, 2 pa je zbilo protiletalsko topništvo, štiri nemška letala se niso vrnila.

NEMŠKI NAPADI NA LONDON

LONDON, 19. septembra. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so nemški bombniki vso noč napadali London ter metali visoko eksplozivne bombe. Škoda na privatnih hišah je velika; zadete hiše so večinoma do tal porušene. Bilo je tudi

ZRTVE NAPADOV

LONDON, 19. septembra. CNP. Pri včerajšnjih napadih je bilo 90 smrtnih žrtev ter 350 ranjenih.

LONDON, 19. sept. Reuter. V nočni napadih je bila poškodovana knjižnica Temple ter dvorišče britanskega muzeja. V muzeju so nastale poškodbe v dveh zbirkah. Neka cerkev je bila zrušena. Zvedelo se je, da so v Berlinu ukazali, da se smejo hiše kuriti šele s 15. oktobrom in ne že s 15. septembrom, kakor je bil doslej običaj.

ANGLEŠKI NAPAD NA HAMM

LONDON, 19. septembra. Reuter. Angleška letala so napadla danes ponoči

nemško mesto Hamm ter vrgla eksplozivne in vžigalne bombe. Nemška agencija javlja, da so bombe zadete privatne hiše.

HAMM, 19. septembra. DNB. Po angleških napadih na tukajšnja cerkev, so Angleži v pretekli noči zopet vrgli eksplozivne in zažigalne bombe na Hamm. Bombe so uničile neko zgradbo in nevarno poškodovale neko drugo. Vojaški objekti sploh niso bili zadeti. Prebivalstvo Hamma je toliko bolj ogorčeno, ker še ni pozabilo napadov pred nekaj dnevi, pri katerih so bile tudi zadete razne hiše. Tako je preteklo nedeljo izvršila skupina angleških letal napad na Fischerhafen, vas v bližini Hamma, in so ob tej priložnosti streljali na vas tudi s strojnimi. Ubit je bil tudi neki otrok. Drugi angleški napadi so bili naprjeni na hiše v južnem delu mesta, kjer je bilo ubitih 7 ljudi. Bombe so bile vržene dalje na Hessen pri Hammu ter na Berge, Rienenranburg in na Kräfeld. Tudi tod so bile zadete stanovanjske hiše. Trije civilisti so bili ubiti, več pa jih je ranjenih. V nekem predmestju Kräfelda sta bila ubita dva prebivalca, a večje število jih je ranjenih.

Koncentracija nemških sil za napad

Svedski poročevalec trdi, da bo najbrže zmagala tista struja, ki zastopa stališče neposrednega nemškega napada na Anglijo — Vestii o položaju nemških priprav za napad in angleških za obrambo

STOCKHOLM, 19. sept. »Dagens Nyheter« poroča iz Londona o sedanjih vojnih in pravi med drugim, da igra odločilno vlogo izključno ali vsaj v prvi vrsti letalstvo. Po sodbi dopisnika so nemške letalske sile še vedno močnejše, kakor angleške, ker so dosežanje izgube bile približno na obeh straneh enake. Iz tega razloga dopisnik veruje, da bo prevladala v Nemčiji tista skupina Hitlerjevih svetovalcev, ki se zavezata za direktni napad na Anglijo. Sedaj je popolnoma ugotovljeno, da so zbrali Nemci na čelnski strani Rokavskega prečva ogromne bojne sile in tudi transportna sredstva za poizkus prekočerenja Rokavskega preliva.

LONDON, 19. sept. Reuter. Po poročilu angleškega letalskega ministrstva so angleška letala izvršila tekom včerajšnjih

ga dneva večje število izvidniških potoy nad obalami severne Francije, Belgije, Holandije in Nemčije in so pri tem ugotovila velike spremembe v razvrstitvi nemških bojnih sil, ki so tam bile zbrane za napad na Anglijo.

MILAN, 19. sept. »Corriere della Sera« poroča, da bo Hitler v kratkem obiskal državnega maršala Goeringa v njegovem stanu zahodne vojske v Normandiji.

LONDON, 19. sept. Ass. Press. Kakor poročajo v Londonu tudi uradno, so angleška letala in parniki položili vzdolž vseh severnih obal, ki prihajajo v poštev za napad na Anglijo, okoli trideset mitskih polj. Zaradi angleških min je bilo v zadnjih dneh potopljenih veliko število nemških transportnih in drugih ladij. Kartiče delovanja angleškega letalstva, je

sedaj vsa njegova aktivnost posvečena v prvi vrsti napadom na nemška zbiranja ob obalah Francije, Belgije, Holandije in Nemčije. Angleškemu letalstvu se sicer ni posrečilo preprečiti koncentracijo nemških transportnih sredstev in bojnih sil v tankajšnjih pristaniščih, pač pa razbiti veliko važnih naprav in taborišč, tako da so bili Nemci prisiljeni odgoditi napad in izvršiti ponovno koncentracijo. Angleži posvečajo sploh največje napore delu za odbite nemškega napada na Anglijo; ako bi se zanj res odločili. V ta namen zbirajo vedno večje sile tudi na svojih obrežnih obrambnih postojankah, katere še dalje izgrajujejo in utrjujejo. Se vedno prihajajo v Anglijo tudi čete, zlasti letalske, od drugod, v prvi vrsti iz Kanade in Avstralije.

Stroški Francije za nemško okupacijo

BERN, 19. sept. ZPV. Kakor poročajo iz Vichyja, bo morala francoska vlada v nezasedenem delu Francije razpisati nofranje posojilo 50 milijard frankov, da bo mogla zadostiti bremenom premirja, ki ga je podpisala. V premirju se je namreč francoska vlada obvezala, da bo na lastne stroške vzdrževala nemško armado, dokler bo imela francosko ozemlje zasedeno. Stroški znašajo, kakor poroča »Vaterland«, 20 milijonov mark dnevno (to je po tečaju 1 marka = 15 din) 300 milijonov din (ali 9 milijard mesečno). Francoska vlada si je v slabem, kako bo mogla zbrati tako visoko vsoto za plačila, za katera se je obvezala.

Vstaja v Mehiki

EL PASO, Texas. CNP. Z letali so postali konjenico in pehoto v južnozahodne kraje mehiške države Chihuahua, od koder so prišli glasovi, da so pristali generala Juana Andreu Almazana dvignili vstajo, Pomaga jim general Antonio Guerrero, ki je komandant pete mehiške armade.

SINCLAIR O LETALSKIH IZGUBAH

LONDON, 19. sept. CNP. Nemčija je izgubila, po izjavi ministra sira Archibalda Sinclairja, od 8. avgusta do danes 1867 letal, Anglija pa 621. Nemških pilotov je padlo okoli 4000, angleških pa manj kot 600.

CANGKAJSEK O MANDZURIJI

CUNGKING, 19. sept. CNP. Ob priliki pete obletnice japonskega napada in zavzetja Mandzurije je maršal Cangkajsek po radiu izjavil, da bo osvobodil Mandzurijo japonskega suženjstva. Maršal je dejal, da je zadnjih devet let Japonska izgubila poldrugi milijon vojakov.

NOV ŠEF JAVNE VARNOSTI V ROMUNJI

BUKAREŠTA, 19. sept. DNB. Polkovnik Kamenica, ki je bil imenovan po abdikaciji kralja Karola za generalnega direktorja javne varnosti, je odstopil. Legionar Aleksander Fica je imenovan za naslednika.

Strah pred sovjeti v Romuniji

V romunski javnosti vlada strah pred nameni Sovjetske zveze — Na uradnem mestu pa zatrjujejo, da ta strah ni upravičen — Nemški in italijanski častniki v Bukarešti

BUKAREŠTA, 19. sept. ZPV. Že nekaj dni se vzdržujejo v romunski javnosti vesti o nevarnosti, ki baje grozi Romuniji s strani Sovjetske zveze. S tem v zvezi se širijo vesti, da zbirajo sovjeti na meji Romunije velike čete in da je namen te koncentracije zasesti romunsko Moldavijo. Prav tako se zatrjuje, da zavzema Sovjetska zveza nasproti Romuniji vedno bolj sovražno stališče, kar dokazujejo dovolj zgovorno njene protestne note glede nekkih incidentov, ki da jih izzivajo romunske obmejne straže in čete, jih pa povzročajo v vsakem primeru v resnici samo sovjetski vojniki. Vznemirjenost v javnosti povečuje še dejstvo, da pošilja romunsko vrhovno poveljstvo čete iz Transilvanije na mejo proti Sovjetski zvezi in da so bili

mnogi častniki, ki so bili na dopustu, nujno poklicani, da se vrnejo k svojim edinicam. Na uradnem mestu pa nasprotno izjavljajo, da ne grozi Romuniji s strani Sovjetske zveze nobena nevarnost in da je romunski odgovor na sovjetsko protestno noto bil v Moskvi ugodno sprejet. Prav tako izjavljajo tudi v nemških krogih v Bukarešti, da ne obstaja za Romunijo s strani sovjetov nobena nevarnost, ker jo ščitijo garancije, ki sta jih dali Nemčija in Italija ob priliki dunajske razsodbe.

BUKAREŠTA, 19. septembra. ZPV. — Sem je dopotoval član nemškega glavnega generalnega štaba, general Tipelkirch. — Njegov prihod je v zvezi z željo romunske vlade, da izvrši reorganizacijo romunske vojske. Poleg tega je pa dopotovalo v Ro-

munijo še nekaj nemških in italijanskih častnikov. Namen teh častnikov bo, kakor se uradno zatrjuje, pregledati v severni Transilvaniji položaj, kakršnega je pustila romunska vojska ob svojem umiku. V ostalem se opaža v Romuniji velika preorientacija v vsem javnem življenju v smeri osi Rim-Berlin. S tem v zvezi je bila tudi odpravljena cenzura za nemške knjige in liste, romunskim listom je pa bila prepovedana vsaka nadaljnja kritika dunajske razsodbe.

BUKAREŠTA, 19. septembra. Reuter. — V Bukarešti prevladuje mnenje, da bodo nemške čete zasedle Romunijo. Nemci so bili poslani v nekatera romunska mesta z nalogo, da pazijo na prevoz besarabskih Nemcev, ki se vračajo domov.

Važna posvetovanja v Rimu

Danes popoldne se sestane Ribbentrop in Ciano v Rimu k važnim posvetovanjem — Po ameriških trditvah gre za vstop Španije v vojno na strani držav osi, za ureditev nekih evropskih in drugih vprašanj — Tako v Nemčiji kakor v Italiji prisojajo posvetovanjem velik pomen

RIM, 19. sept. ZPV. Nemški zunanji minister von Ribbentrop, ki je včeraj odpotoval iz Berlina v Italijo, prispe v Rim danes ob 12.40. Na postaji ga bo pričakoval med drugimi italijanski zunanji minister grof Ciano, s katerim bošta takoj nato pričela razpravo o predmetih Ribbentropovega obiska. Kakor se zdi, se bodo posvetovanja nadaljevala tudi še jutri, v petek, nakar se bo von Ribbentrop v petek zvečer ali v soboto vrnil v Nemčijo. Posvetovanjem se pripisuje v tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih velik pomen za nadaljnji razvoj vojnih in političnih dogodkov.

Komentarji iz različnih virov

AMERIŠKE INFORMACIJE

WASHINGTON, 19. sept. CBC. Po zanesljivih informacijah iz poučenega vira, je potovanje nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa v Rim v prvi vrsti v zvezi z vprašanjem vstopa Španije v vojno na strani velesil osi in proti Angliji. V Berlinu in Rimu menijo, da je položaj že toliko dozorel, da je nastopil trenutek, ki je bil določen za to, da se tudi Španija aktivno vmeša v sedanjo vojno. Temu namenu je služil tudi sedanji obisk španskega notranjega ministra Suererja v Berlinu. Pri tem gre zlasti za vprašanje španskih zahtev za sodelovanje v vojni. Španija zahteva Gibraltar, pa tudi nekatere angleške in francoske kolonije. Te španske zahteve je treba zato vnesti v načrt, ki ga Nemci in Italijani pripravljajo v zvezi z bivanjem italijanskega kolonialnega ministra generala Teruzzija v Nemčiji, kjer je imel posvetovanja o kolonialnih vprašanjih z generalom von Eppom. Mimo tega se bo v Rimu razpravljalo tudi o zadevah evropskega jugovzhoda, zlasti kar tiče Gr-

čijo. Italija in Bolgarija silita k rešitvi raznih vprašanj, ki naj bi se rešila takoj po ureditvi podonavskih vprašanj, ki so bila zaključena z dunajsko razsodbo in romunsko-bolgarskim sporazumom v Crajevi. Dalje pa gre tudi še za odnose do Sovjetske zveze in razne gospodarske probleme v zvezi z bližajočo se drugo vojno zimo. Rezultati teh posvetovanj bi zaradi tega utegnili biti ogromnega pomena za nadaljnji razvoj dogodkov.

PRED KONCEM ŠPANSKE NEVTRALNOSTI?

WASHINGTON, 19. sept. Reuter. Tu vlada veliko zanimanje za posvetovanja španskega notranjega ministra Suererja v Berlinu. Trditve, da zavzemajo Suererjeva posvetovanja v Berlinu mnogo večji obseg, kakor razpravljanje o zadevah izključno notranje španske politike, podkrepljuje mnoge opazovalce v naziranju, da se dnevi španske nevtralnosti naglo bližajo koncu in da se Španija resno pripravlja na vstop v vojno na strani sil osi. V Washingtonu menijo, da bi imelo

to za posledico ogromen napad na Gibraltar.

GLASOVI NEMŠKEGA TISKA

BERLIN, 19. sept. DNB. Nemški tisk razpravlja obširno o potovanju nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa v Rim, kjer bo konferiral z voditelji Italije. »Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da se vojaško sodelovanje osi izpopolnjuje s skupno politiko obeh zavezniških velesil in se zaradi vojne rešujejo tudi vedno nova vprašanja. »Berliner Börsenzeitung« piše, da vsak razgovor med vodilnimi državniški osi vselej pripelje do pozitivnih rezultatov, katere prijatelji novega reda pozdravljajo, nasprotniki se jih pa boje. »Der Angriff« zatrjuje, da Ribbentropovo potovanje v Rim ne bo služilo morda kakemu preučevanju položaja ali razgovorom o tekočih zadevah, ampak bo posvečeno mnogo važnejšim vprašanjem. »Hamburger Fremdenblatt« naglašaja, da se je pričela po prevzemu italijansko-nemškega vodstva v Evropi nova metoda diplomatske delavnosti, ki se odlikuje po tem, da ustvarja nove rešitve tudi tam, kjer so se prej diplomati zadovoljevali samo z besedičenjem. Zaradi tega tudi sedanja rimska posvetovanja ne bodo pomenila prazne geste. Nobenega vprašanja ni, o katerem bi obstajalo med Nemčijo in Italijo kako nesoglasje. Sodelovanje se nanaša na vsa vprašanja, ki so postala ali bi utegnila postati aktualna pri bodoči novi ureditvi sveta.

BERLIN, 19. sept. CNP. Nemški zunanji minister je šel v Rim zato, da postavi skupen strateški načrt za končno ofenzivo, piše Göringov list »Essener National Zeitung«. O izgledih nemške ofenzive pa list ničesar ne razpravlja.

DVA DO TRI DNI POSVETOVANJ

BERLIN, 19. sept. Transkontinental Press poroča, da bodo trajala posvetovanja nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano dva do tri dni in da bodo končana koncem tega tedna, nakar se bo von Ribbentrop vrnil v Nemčijo. Razgovori se bodo nanašali predvsem na vprašanje, ki so v zvezi z italijansko ofenzivo v Egiptu in nemškimi napadi na Anglijo in jim je treba prisoditi velik pomen.

PRESOJANJE V ITALIJI

RIM, 19. sept. ZPV. V Italiji podčrtavajo izredno važnost sestanka med von Ribbentropom in Ciano, naglašajoč, da so se po njuni dunajski razsodbi v madžarsko-romunskem sporu dogodili važni dogodki, predvsem veliki nemški letalski napadi na Anglijo in italijanski napadi v Egiptu. Opozarjajo tudi na to, da se je pred Ribbentropovim prihodom v Rim mudil v Berlinu španski notranji minister Serrano Suer. Zaradi tega pričakujejo tu nove razgovore z veliko napekostjo, ker bodo velikega pomena za nadaljnji razvoj vojne, kakor tudi za novi red v Evropi in v svetu.

Italijanske operacije v Egiptu

Italijani nadaljujejo svojo iz Libije pričeto ofenzivo proti angleškim postojankam v Egiptu Angleži pa poročajo o novih letalskih akcijah

RIM, 19. sept. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo:

V severni Afriki so čete iz metropole in libijske čete, ki so tudi pri tej akciji v celoti potrdile svoje visoke vojaške sposobnosti in popolno zvestobo Italiji, nadaljevale s svojim zmagovitim prodiranjem in zavzele Sidi Barani, ki leži 100 km zračne črte od stare meje Kiranaite. Čete zdaj organizirajo nova oporišča, kakor tudi postojanke v ozadju. Ogorčen odpor sovražnika, ki so ga podpirale oklopne enote, je bil povsod strf. Naše letalstvo je večkrat hudo bombardiralo in s strojnimi streljali na sovražnika. Pet sovražnih letal tipa »Gloucester« se je zrušilo v plamenih, medtem ko je eno verjetno zbito. Izginila so štiri naša letala. Sovražnik je izvedel nočne napade na Benghazi in Bero ter povzročil škodo na nekem pontnu in na nekaj torpedovki, ki sta izgubljeni. Izbruhnilo je več požarov, ki so bili takoj zadušeni. V Berni je bilo nekaj škode na neki ladji. Eno sovražnikovo letalo je bilo verjetno zbito. Oddelek naših strmoglavcev je v spremstvu lovskih letal bombardiral letališče na Malti in povzročil znatno škodo. Pri tem je uničil na tleh vsaj tri letala. Sovražna lovska letala, ki so poskušala najprej se izogniti spopadu z našimi lovci, so se pozneje spravila nad naše strmoglavce, vendar pa so naša letala zbila dve soražni letali. Dve naši letali se nista vrnila domov. V Vzhodni Afriki je naše letalstvo bombardiralo več krajev v spodnjem Sudanu in povzročilo ogenj v nekem sovražnikovem oporišču. Nad Adenom je bilo zbito eno sovražnikovo letalo, nato pa se je naše letalo vrnilo domov. V Sarafiatu, severno od Galafita je bilo uničeno eno sovražnikovo letalo. Napadi na Asab, Masauo, Asmro in Harmi niso povzročili škode. V Diredauj je bila ranjena ena oseba, dočim je bila vsa škoda povzročena enemu hotelu. Protiletalsko mornariško topništvo je verjetno zbito eno sovražnikovo letalo. Eno sovražnikovo letalo »Blenheim«, ki je letelo proti Malti, se je spustilo po pomoči na letališče Pan-

teljerija, kjer je bilo zaplenjeno, posadka pa je bila ujeta. Brodolomci z neke angleške pettisočosemstotonske ladje, katero je bilo potopila naša podmornica Atlantskem morju, so se izkrcali v Libiji.

KOMENTAR AGENCIJE STEFANI

NEKJE V SEVERNI AFRIKI, 19. sept. Stefani. Posebni dopisnik agencije poroča, da ima zavzetje Sidi el Barranija dvojni pomen. Prvič kot dokaz vrednosti in požrtvovalnosti italijanske vojske, drugič pa kot dokaz genialne strategije italijanske vojske, ki je obkolila sovražne čete, da so se morale umakniti. Aktivnost italijanskega letalstva je prizadejala sovražnim motoriziranim kolonom težke izgube. V slabih atmosferskih prilikah so bili italijanski letalci gospodarji neba. Presenečenje angleškega poveljstva, ki je smatralo, da je italijanski uspeh mogoč samo v 5%, dokazuje visoko kvaliteto italijanske-

ga orožja.

ANGLESKO VOJNO POROČILO

KAHIRA, 19. sept. Reuter. Angleška letala so napadla Benghazi, kjer so porušila hangar za letala ter več bencinskih tankov. Pri Bugbugu so napadla italijanski transport ter je bilo opaziti dva velika požara. V Sidi el Barraniju so padale bombe na topovske položaje. Sestreljeno je bilo nad morjem eno letalo, posadka pa vzeta na angleško vojno ladjo. Letala so napadla tudi vojaške barake v Somalilandu in Eritreji. Južnoafriški letalci so napadli Elwak. V Birkau so uspeli z napadom na radijsko postajo in letališče.

EKSPLOZIJA BOMBE V GENOVI

GENOVA, 19. sept. CNP. Ena oseba je bila ubita več pa ranjenih, ko je včeraj eksplodirala angleška bomba, ki so jo vrgla angleška letala nedavno na mesto. Inženirji so jo poizkusili uničiti, ko je eksplodirala.

Trije življenjski prostori

RIM, 19. sept. ZPV. Italijanska poluradna revija »Critica Fascista« je objavila v svoji zadnji številki pod naslovom »La Nuova Europa« (Nova Evropa) zelo značilen članek o vprašanju, kako si Italijani in Nemci zamišljajo bodočo ureditev na evropski celini. List pravi, da se je pojavil pojem o »življenjskem prostoru« zaradi tega, ker gospodarskih vprašanj zaradi njihove obsežnosti in medsebojne zamotanosti ni mogoče reševati v tesnem okviru narodnostnih držav. Zaradi tega se bo moralo načelo o narodnostnih državah umakniti bolj obsežnemu pojmu, namreč pojmu »življenjskega«, ki bo načelo o »življenjskem prostoru« dal moralno osnovo in ga pravilno omejil. Pisec ne verjame, da bi po tem novem pojmovanju v Evropi mogel zavladati samo en »kompleks«, to je samo en »judski interes«. Za njega obstajata v okviru evropske kulture dva takšna »kompleksa«, in sicer severno evropski in sredozemski, ker da »slovanski kompleks« kak nima svojega težišča v

Evropi, marveč teži tja proti Aziji, medtem ko bo »anglosaksonski kompleks« dobil svoje novo težišče v Ameriki in bo Anglija ostala samo še neke vrste naprej potisnjena utrdba te skupnosti. Tako ostaneta v Evropi le dve večji »judski skupnosti« ali kompleksa, germanski ali nordijski, kamor spadajo tudi severnoevropske države, ter sredozemski, ki mu je središče Italija. Obe skupnosti imata svoje bistvene lastnosti, ki jih drug od drugega razločujeta. Italija in Nemčija, obe, čeprav hodita po istih idejnih poteh, imata vsaka svoj lastni kulturni zaklad, svoje tradicije, svoj način življenja. Toda ta ločenost pa ju ne bo ovirala, da ne bi skupno, ramo ob ramah zasledovali razširjenje svojega vpliva po svetovnih morjih, predvsem na Bljznjem vzhodu, v Južni Afriki in v Južni Ameriki.

Borza, Curiah, 19. sept. Devize: Pariz 9.82½, London 16.60, Newyork 439. Milan 22.17½, Madrid 40, Berlin 175.37.

Odlikovanje poljskih pilotov

LONDON, 19. sept. Reuter. Poveljnik poljske vojske v Angliji, general Sikorski, je odlikoval 20 poljskih letalcev, ki so v zadnjih dnevih sestrelili 71 nemških letal. Med svečanostjo so morali piloti vzleteti, da prestrežejo nemški napad na London. Po napadu se je svečanost nadaljevala.

Pogajanja za odkup hmelja

BEOGRAD, 19. sept. V Beogradu so bila med Narodno banko in neko švicarsko skupino pogajanja za odkup hmelja za USA (Združene ameriške države). Iz informacij, ki smo jih dobili, je razvidno, da so bili doseženi ugodni pogoji ter je v najkrajšem času pričakovati, da bodo nastopile možnosti za prodajo hmelja. Ta vest bo razveseljiva zlasti za našo Savinjsko dolino, kjer je trenutno hmeljska kupčija z popolnem zastoju.

Mariborska napoved. Malo oblačno, stanovito vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 24.0, danes najnižja 10.4, opoldne 20.5 C.

Šahovsko prvenstvo SSSR

MOSKVA, 19. sept. Sinoči je bilo odigrano 10. kolo. Končanih je bilo samo šest partij, ostale štiri so bile prekinjene. Največje zanimanje velja partijam favoritov. V snočnjem kolu je bila v središču zanimanja partija Bondarevski-Ragozin. Leningrajski mojster Ragozin je v partiji dveh skakačev kot črni zelo ofenzivno pariral napad Bondarevskega, v lepi kombinaciji slednjic žrtvoval skakača ter zmagal. To je prvi poraz doslej vodečega Bondarevskega. Dramatična je bila tudi partija Rudakovski-Panov, ki pa je naposled po 38. potezi končala remis. V ostalih partijah je Keres v španski partiji porazil z lahkoto Gerstenfelda, Boleslavski Stolberga, Levenfiš Dubinina in Lilienthal Makagonova. Ostale partije so bile prekinjene.

Stanje po 10. kolu: Bondarevski, Keres in Lilienthal 7, Botvinnik 6½ (1), Makagonov 6½, Ragozin 6 itd.

Novice

Čevljarska industrija proti brezvestni špekulaciji

V dneih 17. in 18. t. m. je bila pri Zvezi industrijev konferenca zastopnikov usnjarske in čevljarske industrije. Na konferenci se je razpravljalo o položaju naše usnjarske stroke ter o težkočah, ki so nastale glede preskrbe obratov s potrebnimi surovinami. Konferenca je sprejela razne sklepe glede korakov, ki se morajo podvzeti, da se onemogoči brezvestna

špekulacija in navijanje cen surovih kož ter izvede pravilna razdelitev razpoložljivih surovin na posamezna usnjarska podjetja, da se jim tako omogoči redno obratovanje in nadaljnja zaposlitev delavstva. Posebna deputacija zastopnikov usnjarske in čevljarske industrije je bila 18. t. m. pri banu, in mu predložila nezdržen položaj usnjarske stroke ter ga

zaprošila za nujne ukrepe, da se omogoči redna produkcija usnjarskih izdelkov ter zaščitijo konsumenti pred pretiranimi cenami, s katerimi je računati, ako se ne omeji neupravičen porast cen za surove kože. G. ban je vzel izvajanja in želje deputacije na znanje ter obljubil svojo vsestransko podporo.

Potovanje mladega kralja po Srbiji

Nj. Vel. kralj Peter II. je bil te dni že na drugem potovanju po Srbiji. Obiskal je Niš in niško okolico. Z njim je bil na potovanju tudi knez Aleksander. Spremljala sta ga na potovanju v Niš tudi min. predsednik Dragiša Cvetković in armadni general Peter Kosić. Mladi kralj je nosil uniformo letalskega podporočnika. Na potovanju se je mudil dva dni. Prvi dan si je ogledoval Niš in njegove zna-

menitosti. Bil je v tobačni tovarni, v mestnem muzeju, si ogledal izbojev proti turškemu gospodstvu znano Čele-kulo in se nekaj časa mudil tudi v znanem kopaljšču Niški banji. Drugega dne pa si je ogledal prirodne lepote Sidjevačke klisure, mestece Dolak in niško električno centralo na Nišavi v Sičevu. Pozneje je obiskal še čegarsko polje in si ogledal spomenik vojvode Stevana Singeljića.

Celje

Gradnja sodne palače

Dne 7 oktobra ob 11. bo pri tehničnem oddelku banke uprave v Ljubljani, Gledališka ulica 8/III prva pismena ponudbena licitacija za težaška, zidarska, betonska in železobetonska dela pri zgradbi sodne palače na Glaziji v Celju. Načrti

in proračuni so na razpolago in vpogled pri tehničnem oddelku banke uprave. Državna uprava si izrecno pridržuje pravico oddati dela ne glede na višino ponujene vsote ali tudi vse ponudbe odkloniti brez kake obveznosti.

Gibanje mizarskih in čevljarskih pomočnikov

Mizarski in čevljarski pomočniki so pričeli mezdno gibanje. Prvi zahtevajo povišanje plač, drugi pa sklenitev nove kolektivne pogodbe. Pogajanja s pomočniki pa niso mogoča, ker sta pristojni obrtni združenji ukinjena. Bodo pa po

izrednem občnem zboru skupnega združenja obrtnikov v Celju, ki bo 6. oktobra v Celjskem domu. Na tem izrednem občnem zboru bodo združenja reorganizirana.

c. Nesreča. 54-letna dnarica Rozalija Korošec iz Gaberje je padla in si zlomila rebra na levi strani. Iskala je pomoči v celjski bolnišnici.

c. Zetev smrti. Umrli so v celjski bolnišnici: 49-letni dninar Vinko Kurent iz Lisc pri Celju, 39-letni posestnik sin Janez Hrovat iz St. Ruperta nad Laškimi in 83-letna Elizabeta Friškovec iz Polzela.

c. Na seji upravnega odbora Mestne hranilnice celjske je bil za predsednika zavoda zopet izvoljen g. Anton Fazarinc, trgovec v Celju.

c. O uboju v Mozirju smo poročali v včerajšnji številki. Uboj se ni zgodil v neki gostilni v Mozirju, ampak je to bilo v neki gostilni izven Mozirja.

c. Dr. Schwabov šahovski turnir v Gaberju. Rezultati 5. kola: Mirkic—Csörgö F. 0:1, Habensuš—Schneider J. 0:1, Esih—Verčkovnik 0:1, Regner Domajnko 1:0, Gojla—Fajs 0:1, Pulkmajster—Schneider F. 0:1, Ahlik—Rajšek 0:1, Medved—Hajsinger 0:1, Slimšek—Csörgö E. prekinjena.

c. Promenačni koncert v korist Rdečega križa priredi drevi od 18. do 19. vojaška godba 39. pp. pred mestnim magistratom.

c. Umrli je v bolnišnici 33-letni kapetan I. razr. Pekáč Uroš. Služboval je pri 39. pp. doma pa je iz Črne gore.

c. Preureditev Mariborske ceste. 10. oktobra ob 11. bo v prostorih tehničnega oddelka banke uprave, odseka za držav-

Ptuj

Električni tok ubil otrok

Na Zg. Hajdini pri Ptuj se je včeraj pripetila smrtna nesreča. V tem okolišču širijo sedaj električno omrežje. Pri tem je nesreča hotela, da je bila ena izmed na novo napetih žic krbka in se pretrgala. Žica, v kateri je bil tok, je ležala več ur na tleh. Švagon Alojz, 9-leten deček, ki je služil pri pos. Rodošku na Zg. Haj-

dini, je gnal živino s paše. Ko je zagledal svetlikajočo se žico, ga je zamikalo, da jo prime. Komaj se je je dotaknil, ga je silovito streslo. Prihitieli so električarji in skušali, da ga vzdramijo k življenju z umetnim dihanjem. Njihovo prizadevanje je bilo brezuspešno.

† Davorin Žunkovič

V Ptuj je po dolgi bolezni v 81. letu starosti umrl podpolkovnik v pokoju g. Davorin Žunkovič. Pokojnik je bil markantna osebnost, ki je s svojim narodnim in literarnim delom mnogo koristil slovenskemu narodu. Bil je tudi zaveden Maistrov borec, ki se je aktivno udeležil bojev v naši ožji domovini. Po prevratu je bil nekaj časa komandant mariborske kadetnice. Po upokojitvi se je podpolkovnik posvetil predvsem literaturi. Bil je znanstveni in zgodovinski pisatelj, upoštevan pri nas in tudi v tujini. Pogreb podpolkovnika g. Žunkoviča bo v petek, 20. t. m., ob 14. na ptujskem pokopališču.

p. Zetev smrti. V bolnišnici je preminul 72-letni pos. Vavpotič Jakob iz Lancove vasi.

p. Živalski proizvodi so se podražili za 65 odst. Od lanskega avgusta do letošnjega septembra se je v Ptuj podražila govedina od 10 na 16 din (60 odst.); teletina od 10 na 18 din (80 odst.); mast od 16 na 24 din (50 odst.); slanina (na trgu) od 14 na 22 din (55 odst.); prekajeno meso od 20 na 30 din (50 odst.); klobasa brunšvik od 12 na 18 din (50 odst.); jajca od 0,60 na 1,10 din (90 odst.); loj od 5 na 10 din (100 odst.); surovo maslo od 20 na 30 din (50 odst.). Povprečno so se živalski proizvodi podražili za 65 odst. Danes je ta odstotek še višji, ker so znova poskočile cene.

o. Ceno mleka so sklenile povišati nekatere ženske v Gornjem gradu na 3.—din ter so dale ta svoj sklep objaviti po občinskem redarju pred cerkvijo. Oblastvo je takoj interveniralo ter je že ob 11. razglasilo, da so objavljene povišane cene neveljavne. Proti navijalkam cen je uvedeno kazensko postopanje.

Ljubljana

a. Zgodovinske predmete iz rimskih časov so našli v Ljubljani pri kopanju temeljev nove stavbe poleg rudarskega inštituta. Gre za preprosto izdelan kip nekega rimskega boga, najbrže Jupitra, in nekaj starih novcev.

a. Napredoval je za višjega svetnika I-1 pri oddelku za TOI pri banški upravi v Ljubljani Ivan Brozovič, za profesorja v VI-1 na državni srednji tehnični šoli pa inž. Stanko Hladnik.

TELEFONSKI PROMET Z MOSKVO

Otvorjen je telefonski promet s sovjetsko Rusijo. Začasno bodo mogoči le pogovori med Beogradom in Moskvo preko Berlina. Dovoljene so vse vrste pogovorov, kakor jih predvideva mednarodni pravilnik. Pristojbina za trinitutni pogovor je 14,70 zlatih frankov.

o. V železniški službi je premeščen skladničnik Filip Sergejev iz Pragerskega v Metković.

o. Čoln se je razbil ob neki skali v narasli Kolpi uradniku banke oblasti Vladi Kolarju in referentu za ribolov inž. Delimiru Katniču. Radi ureditve nekega ribarskega spora na meji Slovenije in Hrvatske sta se peljala s čolnom v Osilnico ter pri tem utonila.

o. Stavka gradbenih delavcev pri Sv. Lenu končana. Nedavno smo poročali, da so pričeli stavkati stavbinski delavci, ki so gradili sadne silose in sušilnice. Ker so po nekaj dneh le dosegli povišanje mezde, so se delavci vrnili na delo.

o. Za referenta v ministruvstvu prosvete v Beogradu v oddelku za ljudsko šolstvo za Slovenijo je imenovana učiteljica Merlak Valentina.

Plaz zasul Štrigovsko cesto

Na cesti Ljutomer—Štrigova se je na najvišjem klancu, nekako 1 km pred Štrigovo, vtrgal velik plaz ter zasul cesto v dolžini okoli 20 m. Plaz je potegnil s seboj tudi precej sadnega drevja. Delavci so že na delu, da bi čimprej očistili cesto. Manjši plazovi so se utrgali tudi na drugih mestih, tako da bi bilo pone-

kod nujno, da se zgradijo mesto fašastih branikov betonski. Ta nova cesta je vobče v slabem stanju, promet z motornimi vozili bo sčasoma nemogoč. Krivi so temu v veliki meri tudi kmetje, ki zavirajo vozove s coklami. S tem se zemlja na cesti globoko zareže, voda pa jo nato odnaša.

Odlok o internaciji radi špekulacije razveljavljen

Pred dnevi smo poročali o ljubljanskem trgovcu Francu Schnablu, proti kateremu je bil v soboto izdan odlok o internaciji, prvi v Sloveniji, zaradi brezvestne špekulacije. Preiskava proti njemu je tedaj ugotovila, da je prikrival vagon moke in so mu jo policijski organi tudi zaplenili. Proti njemu sta bili dve kazenski razpravi, ki jih je vodil sodnik dr. Karl Pleiweiss. Obtoženec se je zagovarjal, da je sicer res imel spravljene vagon moke, da pa je moko nabavil s posredovanjem nekega borznega senza-

la, skupno z nekim drugim trgovcem, s katerim sta bila vsak do polovice lastnika. Moka je bila namenjena dvema ljubljanskima zavodoma. Drugi trgovec je kot pričar zagovor potrdil. Obtoženi je trdil tudi, da moka ni prikrival, temveč jo je imel v tujem skladišču le radi tega, ker sam ni imel prostora. Sodnik je bil na podlagi navedenega mnenja, da obtoženi ni kriv v smislu uredbe o pobijanju draginje in ga oprostil. Državni tožilec pa je vložil priziv.

Dobavitelj za Weygandovo armado na zatožni klopi

V ljubljanski justični palači je bila včeraj zanimiva kazenska razprava. Na zatožni klopi je sedel eksotičen gost, 28 letni Sirijec z zvonečim imenom Mounib Bey El Solh, sin Nasiba in Jaonhere rojene Sera iz Beyroutha, ki se je bil v mesecu maju pojavil v Sloveniji in se izdajal za dobavitelja živil za Weygandovo armado v Siriji. S tvrdko Slamič je sklenil pogodbo za dobavo 12 vagonov svežega mesa in velikanskih množin mesnih konserv, vse postavljeno v Trst, plačljivo pa v dolarjih iz kredita, ki ga ima on pri švicarski kreditni banki v Curihu. V Mariboru je sklenil enako pogodbo s tvrdko Anton Tavčar za dobavo 18 vagonov govejega mesa. Pri tem si je od g. Tavčarja izposodil 290 din, češ da mu je bila ukradena denarnica, pri Slamiču pa so mu morali pomagati s 1800 din iz »trenutne denarne zadrege«. V ostalem je bila tvrdka Slamič tako previdna, da je telefonično vprašala pri curiški banki

za tisti dolarski kredit. Odgovor je bil: Mounib Bey etc. neznan. Tako je bil slepar razkrinkan in 3. junija ga je ljubljanska policija aretirala, ko se je vrnil iz Maribora. Ložiral je Mounib Bey v hotelu Metropol v družbi elegantne dame, neke gospe Heranval, ki je po njegovi aretaciji izginila. V hotelu je ostal vse dolžan, oškodoval za večje zneske tudi portirja in še nekega trgovskega zastopnika.

Pred sodniki se je obtoženec temperamentno zagovarjal v francoskem in nemškem jeziku, da je poštenjak, da je sklepal popolnoma pravilne trgovske pogodbe, da gre torej le za civilnopravne zadeve, ne pa za kako kriminalno dejanje, in kar si je denarja izposodil, to bo vse povrnil. Na predlog obtoženčevega branilca, naj se kot pričar zasliši še portir hotelu Metropol, je mali kazenski senat razpravo preložil.

Vsakodnevna nega zob

mora postati za vsakega

človeka ravno tako samo ob

sebi umevna potreba kakor

redno umivanje rok.

Chlorodont
ZOBNA PASTA

Plačujte naročnino samo z naslovom pravega naročnika!

»VEČERNIK« boljši in bolj naročajo prijatelji lista zlasti tudi z našega podoželja. Mnogi pa ne upoštevajo, kako važno je, da je naslov popolnoma točen. Saj je v istem kraju mnogokrat po več imenjakov! Zato je poleg navedbe krstnega in rodbinskega imena, stanu ali poklica, bivališča in pošte večinoma posebno važna tudi navedba hišne številke. Pri plačilih naročnine ni važno, kdo plača, marveč je važno, za koga plača, seveda vedno za tistega, ki je pravi naročnik in prejemnik lista. Ali pa je treba vsaj pripisati, za koga plača. Z drugo besedo: ako je Peter naročnik in prejemnik lista, naj bo Peter nakazovalec, čeprav kakšen Pavel zanj nakazuje! Isto velja za vsakršno dopisovanje.

Uprava »VEČERNIKA«

Maribor, Kopaljška ulica 6.

o. Določene so cene železa po uredbi o kontroli cen. Železni profili bodo imeli za trgovce na debelo in vvoznike sledeče cene: Maribor 5,57, Ljubljana 5,55, Celje 5,55 za 1 kg. Na te temeljne cene pa smejo trgovci še dodajati razna svoja doplačila.

o. Določene bodo tudi najvišje cene krompirja. O tej možnosti sklepajo na merodajnih mestih. Cene bodo temeljile na uporabni vrednosti krompirja in običajnem odnosu med cenami krompirja in pšenične moke na drobno. Običajno se je cena krompirja gibala v višini ene četrtine do ene tretjine pšenične moke.

Maribor

Vsi stavbinski delavci v Mariboru stavkajo

Včeraj dopoldne so zidarji in delavci pri Hutterjevem stanovanjskem bloku zahtevali povišanje mezd. Težaki, ki prejemalejo sedaj mezdo 5 din na uro, so zahtevali 30% povišanje, zidarji pa, ki so doslej prejimali 7 din na uro, 20% povišico. Ker delodajalci niso hoteli na te predloge pristati, so vsi delavci zapustili

delo in pričeli stavkati. Takoj so se pričela pogajanja, ki bodo najbrže že danes zaključena.

Včeraj se je pričela stavka stavbinskega delavstva pri Hutterjevem stanovanjskem bloku, danes pa so stopili v stavko vsi stavbinski delavci v Mariboru. Po-

sebne delavske kontrole so hodile od stavbe do stavbe in ustavljale delo. V Mariboru stavka okoli 2000 stavbincev, ki zahtevajo izboljšanje mezd. V Delavski zbornici so bila že včeraj pogajanja, ki pa niso uspela. Pogajanja se tudi danes nadaljujejo, vendar je malo upanja na uspeh.

Mariborski obrtniki v Varaždinu

Preteklo nedeljo so mariborski obrtniki obiskali svoje tovariše v Varaždinu in jim s tem vrnili obisk. Odpotovali so z mestnim avtobusom »Radio ekspres«. Izlet je organiziralo Slovensko obrtno društvo v Mariboru, vodila pa sta ga priznana organizatorja predsednik društva g. Ivan Sojč in krznar g. Peter Semko. Vesela pesem in duhoviti dvotipi so krajšali izletnikom potovanje. Kar prehitro so dospeli v Varaždinske toplice, kjer so se kopalji in si ogledali tamkajšnje zanimivosti.

Po kosilu je mariborske obrtnike avtobus potegnil v Varaždin, kjer so jim priredili tamkajšnji obrtniki prav prigraden sprejem. Tovariši so goste odpeljali v varaždinski obrtniški dom, ki je lahko v ponos tamkajšnjemu obrtniškiemu stanu. Ogledali so si bogato obrtno knjižnico s strokovno in leposlovno literaturo, vzorno urejane pisarne skupnih prisilnih združenj in prostore, kjer se sestajajo na prijateljski pomenek mojstri, pomočniki in vajenci. Mariborčani so se čudili zavednosti varaždinskih obrtnikov, ki so lahko našim za vzgled. Zaradi složnega delovanja in vzajemne pomoči so varaždinski obrtniki že od nekdaj zelo upoštevani in uživajo vsepovsod velik ugled. Tamkajšnji obrtniki imajo tudi svojo posojilnico, ki podpira obrt.

Ro ogledu lepega Obrtniškega doma

so odšli gostje v grad Zrinskih in Frankopana, kjer so si ogledali muzej. Posebno pozornost so zbujaali stari obrtniški cehovski emblemi, cehovske skrinje in zastave. Vse zanimivosti je razkazal in obrazložil direktor g. Lujo Pihler, ki je vzgojitelj varaždinskega obrtnega naraščaja. Na pol šaljivo in na pol resno je potekal razgovor v muzeju, nato pa so si naši obrtniki ogledali edinstveno varaždinsko pokopališče, ki je res vrt mrtvih, vrt cipres in vrb žalujk.

Zvečer so se varaždinski obrtniki s svojimi družinami zbrali v restavraciji Kovačevič, kjer je bil Mariborčanom prirejen res prigraden družabni večer. Vrstili so se nagovori, ki so poudarjali obrtniško sožitje, zavednost in tovarištvo ter pravo slovensko-hrvatsko bratstvo. Vsem govornikom sta se s prigradenimi besedami zahvalila za tovarištvo in iskren sprejem gg. Sojč in Semko. Slednji je podčrtal važnost resnejše povezanosti med obrtništvom, slogo in pravo tovarištvo ter stavil Varaždinca mariborskim obrtnikom za vzgled.

Le prehitro je prišel čas slovesa. Navdušenje varaždinskih obrtnikov za lepote Slovenije, zlasti pa za naše zeleno Pohorje je bilo tako veliko, da so sklenili drugo leto prirediti spet izlet v gostoljubni Maribor.

Halbertha so prijeli

Včeraj je orožništvo po nalogu banske uprave aretiralo mariborskega bogataša in bivšega tovarnarja usnja Valterja Halbertha v njegovi hiši pod Kalvarijo. Izročili so ga mariborski policiji. O aretirancu smo včeraj obširno poročali, da je komisija pri njem zaplenila za nad 4 milijone din usnja.

URADNO POROČILO O KONTROLI ŽIVILSKIH ZALOG

Od ponedeljka pregledujejo ter popisujejo štiri komisije, sestavljene iz enega člana tržnega nadzorstva in enega policijskega organa, vse zaloge življenjskih potrebščin pri tuk. trgovcih in tovarnarjih. Te komisije niso ugotovile nikakih prekrškov uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije razen sluščaja, kjer je mestno poglavarstvo izreklo začasno zaplenbo večje množine usnja in podplatov v vrednosti okoli 4.000.000 din. O tej odločbi bo odločalo okrajno sodišče v Mariboru inž. Večerjevič, s. r.

FARNE SVEČANOSTI V RAZVANJU

Letos 14. junija, kakor je že naš list poročal, je razrušila strela zvonik razvanske cerkve. Poškodovani so bili tudi zvonovi. Z požrtvovalnostjo faranov kakor tudi Mariborčanov se je zvonik popravil ter so bili poškodovani zvonovi ponovno preli. Slovesen sprejem zvonov iz Bühlrove tovarne v Račah bo v soboto 21. t. m. ob 16. pred farno cerkvijo v Hočah, nakar krene sprejod k podružni cerkvi sv. Mihaela v Razvanju. Blagoslovitveni obredi bodo v nedeljo 22. t. m. ob 9.30. Po blagoslovitvi bodo zvonove potegnili v stolp, kjer bodo spet oznanjali veselje in žalost svojim vaščanom.

ZAČETEK ŠOL. POUKA IN PROŠNJA NA LASTNIKE AVTOBUSOV!

Pred kratkim smo čitali prošnjo, naslovljeno na ravnateljstva naših srednjih in sličnih šol, naj bi se za dijake iz podeželja določil le dopoldanski pouk. Še eno sorodno prošnjo pa imamo starši podeželskih dijakov v mariborski bližini na lastnike avtobusov tam, kjer ni na razpolago železnice. Prosimo, naj odrede odvoz avtobusov zjutraj, tako da bodo prispele najkasneje ob 8 v Maribor! Odvoz naj pa nastavlja kmalu po 13. uri! Zelo, zelo jim bomo hvaležni!

m. Premeščeni so mariborski železniški uradniki Hakija Rizlić v Slovensko Bistrico, Derviš Ruzdija na Jesenice in Jakob Strojnik v Celje.

m. 20letnik mature bodo proslavljali mariborski gimnazijski maturanti letnika 1920 v nedeljo 22. t. m. Ob 10. bo v dijaškem semenišču služba božja za pokojne profesorje in sošolce, nato pa bo skupni obed.

m. Abiturienti, ki so se priglasili za sprejem v 5. letnik državnega učiteljskega in še niso bili pregledani, naj se predstavijo ravnateljstvu v soboto 21. t. m. ob 8.

Krojaški mojstri o razbitih pogajanjih

Mezdna pogajanja med krojaškimi mojstri ter pomočniki so se zaradi nepopustljivosti delodajalcev razbila. Mojstri so vzeli za podlago pogajanj tedensko mezdo din 350.—, katero so pomočniki že pri zadnjih pogajanjih pri mestnem poglavarstvu sprejeli. Na to že svoj čas sprejeto mezdo so mojstri ponudili 5% poviška, tako, da bi bila sedanja mezda napram mezdi pred draginjo za

25% višja.

Mojstri sicer priznavajo, da zahteve pomočnikov glede mezde z ozirom na sedanje razmere, niso previsoke. Res pa morajo mojstri računati s precejšnjim krogom svojih odjemalcev iz vrst uradništva, ki je dobilo le malenkosten povišek, mojstri niso mogli ugoditi pomočniškim zahtevam. Združenje krojačev.

„Atentat“ na prodajalko krompirja

Včeraj dopoldne je neka kmetica pripeljala na mariborski trg več vreč krompirja. Ko je izvedela, da ga ne sme prodajati dražje kakor po 1.50 din kg, se je vsedla na krompir in ga gospodinjam ni hotela prodajati. Gospodinje so nava-

lile nanjo ter so jo hotele celo dejansko napasti. Prišel pa je stražnik, ki je kmetico zaščitil ter jo poučil, da je pač najbolje, če tudi ona proda krompir po določeni najvišji ceni.

Jutranji avtobus Maribor-Murska Sobota

Pred meseci je mestna občina prevzela tudi avtobusno progo Maribor-Murska Sobota. Promet na tej progi je zelo velik, le žal da vozi avtobus samo enkrat, in sicer zvečer iz Maribora, zjutraj pa iz Murske Sobotice. Zato so potniki s te proge izrazili željo in potrebo po jutranjem

avtobusu. Mestni avtobusni promet je o tem razmišljal in prišel do zaključka, da je uvedba jutranjega avtobusa na progi Maribor-Murska Sobota res potrebna. Zato je mestna občina kupila dva nova avtobusa. Ko bosta dogotovljena, bo uveden tudi jutranji avtobus, tako da bo na omenjeni progi dvakratna vožnja v obe smeri na dan.

TAT V OMARI

Preč dnevi je Antonija Tavčar iz Studencev prijavila studenskim orožnikom, da ji je neki Franjo S. iz Studencev ukradel iz stanovanja 1300 dinarjev gotovine, ki jih je imela v omari. Omenjena je potem dobila od Svenška pismo, v katerem ji sporoča, da je odpotoval v inozemstvo. Sinoči pa so ga orožniki izsledili v nekem stanovanju v Studencih, kjer je bil skrit v omari za obleko. Svenšek tatvino priznava, pravi pa, da je hotel dobro živeti, potem pa izvršiti samomor. Denarja niso našli več pri njem, ker ga je zapravil v Ptuj, kamor se je po dejanju podal. Oddan je bil sodišču. Osvadena pa je tudi najemnica, ki ga je imela skritega v omari.

m. Redni avtobusni promet na Pohorje je za letošnjo sezono ukinjen ter se vršijo vožnje na Pohorje od prihodnje nedelje dalje le po naročilu, ako se do prejšnjega dne zvečer do 18. prijavi v prometni pisarni na Glavnem trgu dovolj interesentov.

Predstavniki železniških delavcev iz Niša, Kraljeva, Zagreba, Maribora in Beograda so bili 10. t. m. sprejeti pri ministru prometa, g. inž. Bešliću v avdienci. Delegacijo so tvorili Bulić Petar iz Niša, Mijatov Vasa iz Kraljeva, Pečnik Stepan iz Zagreba, Brenčič Leopold iz Maribora in Bucikovič Drago iz Beograda.

Predstavniki žel. delavcev so obrazložili ministru svoj težak položaj radi naraščajoče draginje. Pri tej priliki sta bili izročeni g. ministru prometa dve resoluciji, v katerih so žel. delavci izrazili svoje zahteve glede izboljšanja njih ekonomskega položaja, kakor tudi zahtevo za svobodno organiziranje.

Predstavniki so g. ministru sporočili,

da so z draginjskim dodatkom istočasno izgubili že preje jim dano povišico, katera je znašala 10% osnovne dnevnice. Starejši delavci s to povišico sploh nič ne bodo pridobili, v mnogih slučajih celo izgubili. Ako se že delavcem dá dodatek na draginjo, naj bo dodatek sorazmeren s porastom draginje.

Po obrazložitvi težkega položaja žel. delavstva, je g. minister obljubil, da se bo pri ministrskemu svetu, kakor tudi pri finančnem ministru zavzel za zahteve žel. delavstva po poboljšanju njihovega položaja.

Prav tako je g. minister izjavil, da bo glede nabave kuriva (perzonalnega premoga) za žel. delavce podvzel potrebne korake, da se kurivo pravočasno nabavi.

Moderne doze za puder bogata izbira nizke cene

M. Jigerjev sin, Gosposka ulica 15

* Motociklistična in avtomobilska dirka v nedeljo ob 14.30, Tezno.

m. Predavanje v okviru tedna Rdečega križa. Jutri, v petek, 20. t. m., ob 20. bo predaval v dvorani Ljudske univerze profesor splošne bolnišnice g. dr. Kušar o transfuziji krvi. Javnost se vabi, da se udeleži predavanja v čim večjem številu. Za bolničarje in samarijane je udeležba obvezna.

m. Združenje pekovskih mojstrov v Mariboru vabi vse svoje člane na sestanek, ki bo v petek, 20. t. m., ob 15. v Gambri-novi dvorani v Gregorčičevi ulici 29. Sestanek je posebne važnosti za vse pekovske mojstre in je zategadelj udeležba nujna tudi za peke izven Maribora. Posebnih vabil ni.

m. Mladoletni tat. Radvanjski orožniki so včeraj aretirali in zaprli 15-letnega Friderika M. iz Nove vasi, ki je bil ovađen, da je ukradel dvoje moških koles in dve žepni uri. Fant, ki ima že pet drugih tatvin na vesti, tatvine priznava, navedel pa je, da je vse ukradene stvari prodal v Mariboru. Obe kolesi in uri so orožniki našli ter jih vrnili lastnikom, fanta pa bodo oddali sodišču.

m. Cigavo je kolo? V Vodnikovih ulici v Studencih se je našlo črno pleskano moško kolo z ev. šte. 159813 in ima na zadnjem kolesu rdeč plašč. Lastnik ga dobi na orožniški postaji v Studencih.

Solske knjige : Tiskovna zadruga

* Motociklistična in avtomobilska dirka v nedeljo ob 14.30, Tezno.

* Tečaj italijanskega jezika. Več med malimi oglasi.

* Za veliko motociklistično in avtomobilsko dirko v nedeljo, 22. t. m., ob 14.30 na dirkališču Tezno se je prijaviло rekordno število tekmovalcev iz vseh krajev Jugoslavije. Pričakovati je s strani občinstva veliko udeležbo. Radi tega prosimo p. n. občinstvo, da si nabavi vstopnice že v predprodaji pri Putniku. Avtobusi na razpolago od 13. ure naprej.

m. Nočna lekarniška služba od 1. do vključno 20. t. m.: lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01; lekarna pri Mariji Pomagaj, Aleksandrova c. 1, tel. 21-79.

Radio

KAJ VAM PRIPOROČAMO ZA JUTRI?

Ljubljana: 12 slovenski napevi (plošče), 13.02 salonski orkester, 18.20 „Po daljnih krajih“, 20 balalajke (plošče), 20.30 koncert operne glasbe (Tea Laboš, Jan Franc ter RO z dirigentom D. M. Sijancem), 22.15 citraški trio „Vesna“. — Beograd: 12.40 narodne pesmi poje član opere Vladeta Popović, 13.50 violinski koncert Frica Pinta, 18.30 znameniti pevci (na ploščah) 20.20 simfonični koncert velikega RO (dirigent Stevan Hristič), 22.50 klavirski koncert Vladimirja Vulešina. — Praga: 21.30 koncert za flavlo in orkester. — Bratislava: 20.30 zabavna glasba, 21.15 Schubertove skladbe. — Toulouse: 20.15 koncert velikega simfoničnega orkestra, 20.45 lahka glasba. — Kalundborg: 17.50 havajska glasba, 22.20 plesna glasba. — Beromünster: 20 „Moč usode“, prenos Verdijeve opere iz Basela. — Budimpešta: 20.10 koncert opernega orkestra, 22 plesna glasba. — Rim: 20.30 koncert orkestra, 22 klavirski koncert. — Andora: 22.30 argentinski orkester.

Vesti: Ljubljana: 7.05, 12.30, 14., 19., 22. Beograd: 6.45, 13.30, 14.40, 19.10, 21.40, 22.40.

Kino

* Grajski kino. Danes sijajna vesela komedija „Pevec zapeljivec“, Johannes Heesters, Marija Tasnady, Paul Kemp, Theo Lingel.

* Union-kino. Sredo in četrtek senzacionalni originalni poljski film „Strah ulice“.

* Esplanade-kino. Velefilm „Hotel Imperial“. Krasna globoka vsebina, petje donskih kozakov. Isa Miranda, Ray Milland, Ernst Verebes.

Težnje in želje železniških delavcev

Predstavniki žel. delavcev so tudi postavili vprašanje glede odobritve organiziranja vseh žel. delavcev v svoje svobodne organizacije, ter pri tej priliki g. ministra opozorili na storjeno jim krivico, da se jim do sedaj ni dovolilo svobodno organiziranje, dočim so ostale stroke v resorju ministra za promet uživale to pravico. Kar tiče teh zahtev, je g. minister izjavil, da ni nikakih zaprek, da se žel. delavcem in to delavniškemu, kurilniškemu, sekcijškemu in progovnemu odobri združitev v cilju ekonomskega in socialnega poboljšanja njihovega položaja. V tem oziru lahko žel. delavci predložijo svoja pravila, katera bodo odobrena.

nk.

Zanimivosti

Vohunska služba v prvi svetovni vojni

Zmedenost, ki je radi izbruha vojne zavladala med prebivalstvom in v gospodarstvu, se je polotila tudi poročevalske službe. Prve dni vojne se je zdelo, da je sploh več ni. Sele po par tednih vojne se je začela povsod na novo organizirati. Francija, Anglija in Belgija so svoje obveščevalno službo na novo organizirale in ji dodelile prej nepoznane naloge. Njihova

predvojna špijonaža je bila bolj ofenzivna kot defenzivna. Njena glavna naloga je, da pregleda vse obmejne utrdbe in ugotovi najboljše poti, po katerih bi šle vojske proti Nemčiji. Predvsem so se interesirali za nemški napadalni načrt. Hoteli so odkriti njegove strateške in taktične napake, ki bi omogočile, da se premoči nemško napredovanje in s tem olajša vpad v sovražno ozemlje.

Uspehi nemških vojska v prvih tednih vojne na zapadni fronti so razrušili vse francoske nade. Zastonj je bilo drago plačano delo francoskih in angleških obveščevalnih uradov, izvedeno z veliko spretnostjo in energijo. Angleške in francoske čete vobče niso bile v stanju, da bi mogle izkoristiti to delo. Francija se je morala braniti na svojem ozemlju, Anglija ji je morala prihiti na pomoč. Izvesti niso mogle niti napada na nemška obalna mesta. Poleg tega se je položaj na fronti menjal vsako uro, boj se je vodil tako rekoč vsakega dne na drugem kraju, skratka potrebno je bilo graditi znova.

Najprej je zavezniška obveščevalna služba skušala

uničiti nemško obveščevalno službo, ki je bila tem nevarnejša, ker so nemške čete zavzele tudi precejšen del Francije. Nemčija je imela v Antwerpnu neverjetno spretnega in sposobnega človeka, ki je že pred vojno poročal o sodelovanju francoskega, angleškega in belgijskega vodstva. Ze prve dni vojne je padel v roke Belgijcem, ki so ga ustrelili. Angleška obveščevalna služba je opozorila Belgijce na njegovo delo.

Angleška obveščevalna služba je tudi zadalala najtežji udarec svojem nemškemu nasprotniku ravno prve dni vojne. Danes vemo, da je bila že pred vojno obveščena o osebah, ki so delale za Nemčijo, čeprav se danes ni znano, kdo ji je dal te podatke. Vse do izbruha vojne so jih pustili nemoteno delovati, tako da so se čutili popolnoma varne.

Toda že par ur po izbruhu vojne so jih vse prijeli.

Bilo jih je kakih dvajset. To je bil pretežak udarec za nemško špijonažo. Posebno pa se zato, ker so bile ravno vesti o zadržanju Anglije izredno važne. Nekaj dni po izbruhu vojne so prijeli v Angliji zelo pomembnega nemškega špijona Karla Hansa Lodyja, mornariškega častnika. Ustrelili so ga v Toweru.

Rusija je bila edina vojskujoča se država, ki je imela že takoj ob začetku vojne izvanredno urejeno in delavno obveščevalno službo.

Najprej so vdrli njeni agenti v Nemčijo. Razen tega pa je bila tudi v Avstriji njihova služba zelo dobro organizirana, kot nam najbolje priča slučaj polkovnika generalnega štaba Redla.

Toda obveščevalna služba v vseh vojskujočih se državah se je izredno razvila. Vse države so svoje obveščevalne urade na novo organizirale in povečale.

Število agentov se je postoteroilo. Stotine in tisoči so potovali po Evropi z nevarnimi potnimi listi in vohunili. Primamili jih

je denar, katerega so mogli zaslužiti. Groteskno je, toda resnično: kmalu so se pojavili posebno v Nizozemski uradi, ki so

prodajali informacije o vojaških tajnah, kot jih dajejo potovalni uradi o vlakih in hotelih. In pri tem nihče ni vpraševal, komu. Poglavitno je bilo, da informacije kar najbolje plača. S tem, da je vsaka država poslala nešteto agentov v drugo, je postalo vojaško obveščevanje zelo zamotana zadeva. Odmotalavali so ga osrednji obveščevalni uradi. Presojali so in preračunavali, katere vesti so možne in katere so nemogoče. Pogosto se sploh ni izplačalo podvzeti kar koli proti sovražnikovim ukrepom.

Bila je prava umetnost, razlikovati resnične vesti od lažnih,

važne od brezpomembnih. Ker je bilo nešteto najetih in prostovoljnih agentov, ni bilo mogoče ugotoviti, kateri poroča resnico in kateri se dela važnega ali celo namenoma pošilja napačna poročila. To so kmalu občutile vse države. Zato se je poleg te špijonaže »en gros« kmalu formirala tudi špijonaža posebno nadarjenih posameznikov. V posebnih misijah so pošiljali spretno, izvežbane in zanesljive častnike, ki so imeli popolno svobodo, da so smeli izvesti svojo nalogo po svojem lastnem načrtu ali pa so dobili od svojih predstojnikov samo najširše direktive.

Potujoče nemške vojne knjižarne, kjer si morejo vojaki kupiti tudi najnovejše knjige

Zanimiva arheološka izkopavanja v Rusiji

Arheološki institut ukrajinske akademije znanosti je sestavil posebno ekspedicijo, ki izkopava staro mesto Olivijo. Olivija je bila ustanovljena pred 2500 leti na ustju Buga, v bližini današnje vasiice Porutino in v okraju Očakov. Ustanovitelji Olivije so bili izseljenci iz maloazijskih grških mest. Toda že prej je bila na istem mestu tudi naselbina Skitov. Ze pred leti so na tem mestu od-

krili utrdbe, ruševine stavb, templjev, vodovoda in kanalizacije ter najrazličnejše premete in denar. Sedaj odkopavajo mestno središče, ki je nastalo v 6. stol. pr. Kr., ko je bila Olivija v največjem blagostanju. Našli so še staro opekarno in del mesta, ki sta iz 3. stol. po Kr. Raziskujejo tudi neke skitske naselbine v okolici, o katerih so ugotovili, da so bila z Olivijo v gospodarskih stikih.

AVTOMOBILI NE SMEJO VOZITI PO CASI

Toda ta poziv velja le za srečne avtomobiliste v USA. V 12. državah USA velja zakon, ki prepoveduje počasno vožnjo. Avtomobili morajo voziti hitro, da ne ovirajo promet. Isto velja tudi v nekaterih evropskih državah z velikim prometom.

AMERIKI GROZI MALARIJA

Zdravniki so ugotovili, da se je v zadnjem času naselil v USA nosilec malarije, komar anopheles darlingi. Ta komar

je živel doslej samo v Hondurasu in na Guatemali. Sedaj pa se seli iz južnih krajev proti severu. Zato se Amerika že pripravlja na borbo s tem nevarnim komarjem.

Padec ji je vrnil vid

Pred 20 leti je po neki nesreči oslepela lepa Španka Juanita Torres iz Sevilje. Kljub temu pa je opravljala vsa hišna dela sama, ker se je privadila večni temi in se zanašala le na svoj sluh in čutila. Nedavno pa je slepa žena padla in z glavo udarila ob kameniti pod. Težko

Ti agenti so imeli največ uspeha in so bili najzanesljivejši. Niso imeli materialnih interesov, temveč so stajali

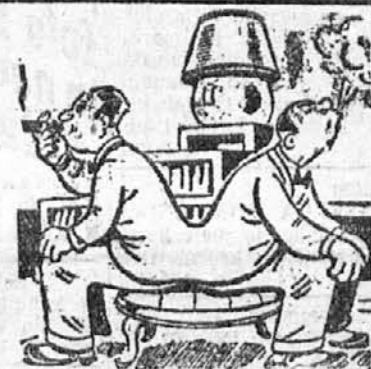
na kocko svoje življenje iz patriotizma ali iz vojaškega častihlepa. Poleg njih so se odlikovali tudi pustolovci vseh dežel. Bili so mnogo pomembnejši od navadnih malih agentov, ker so bili najinteligentnejši. Pri špijonaži »en gros« je prišlo tako daleč, da so morali osrednji uradi za vsako vest agentov terjati tudi dokaze. Pred zaključkom vojne se je tako nakopil v vseh centralah ogromen material, ki je bil večinoma ponarejen. Včasih so agenti sporočali originalna povelja največjih vojaških edinic in iznašali najfantastičnejše okoliščine, pod katerimi so jih baje zasegli. Mnogi so povelja smatrali za originalna in jih drago plačali, drugi pa so jih takoj prepoznali kot povelja samega agenta, ki jih je fabriciral, da bi zaslužil denar. — (H. R. Berndorf, bivši častnik nemške obveščevalne službe.)

Justifikacija petelina

L. 1474 so v Baslu justifikovali petelina, ki je nesel jajca. Petelin je dočakal 11 let starosti, ko se je nakrat začel izpreminjati v kokoš in nesti jajca. Prav za prav je to bila že od vsega začetka kokoš, ki je pa imela vse zunanje odlike moškega spola, veliko perje, večjo postavbo in greben kakor petelin »Petelina« so pred številnim občinstvom zažgali obenem s tremi jajci, ki jih je bil znesel.

GLASBENE GIMNAZIJE

V Nemčiji je uveden nov tip srednje šole, tako zvana »glasbena gimnazija«. Prvi poizkus je bila uvedba državne gimnazije za študente glasbe v Frankfurtu na Meini. Zavod je pokazal dobre rezultate in za veliko noč 1941. bosta odprti še dve taki gimnaziji. Prva bo v Leipzigu, druga pa na Dunaju. Tako bodočim glasbenikom ne bo več potrebno obiskovati najprej navadne gimnazije in šele nato visoke glasbene šole.

Siamska dvojčka kadita cigaro.

Sergijusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

102 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Napade smo pripravili tako spretno, da smo ukrotili tudi najštevilnejša krdele. Pri delu smo upoštevali samo kraj, čas, značaj krdele in vrednost blaga.

Kmalu so novački izvedeli, da jim jaz razbijam krdele, plenin blago ter jih razganjam; videla sta me namreč Slavik in Elegan, ki sedaj hodita z novački. Videla sta me v družbi Hrobarja, ki ga nihče ni poznal, in Krise, ki pa je bil takrat spretno maskiran.

Po mestu se je razširila novica, da sem iz sovraštva do Alinčukovih postal konfident. Poslej so vse, kar se je kjer koli zgodilo, pripisovali meni. Alinčukovi so popolnoma prenehali hoditi čez mejo. Slišal sem, da si zvečer niči na ulico ne upajo. Edino ene stvari novački niso mogli razumeti: da jih napadam tako na Poljskem kot v sovjetski Rusiji.

Radi naših napadov je moralo nekaj krdel novačkov opustiti svoje delo, ker so jim namreč trgovci odrekli nadaljnjo dobavo blaga. Mi pa smo delali naprej. Čim težje je bilo delo, tem bolj nas je mikalo in s tem večjo slastjo smo ga opravljali.

Sicer pa naša državna igra ni bila lahka. Terjala je mnogo spretnosti in okretnosti. Včasih smo morali napeti vse sile. Pri delu smo morali biti silno oprezni.

Vse skupaj je bila zanimiva, toda neverjetno tvegana hazardna igra, pri kateri smo nešteto krat postavili prav vse na kocko, tudi svoje življenje. Zato te igre nismo smeli izgubiti... pa je tudi nismo izgubili. Včasih smo kaj malega zagrešili, a smo napako takoj popravili. Ob naši izkušnosti in s pomočjo dobrih poročevalskih zvez, ki jih je Krisa v mestu bogato nagrajal, smo vselej zadeli zanesljivo.

Bilo pa je v mestu, krdele, ki ga nismo mogli zajeti, kljub nekajkratnim poskusom. Vselej se nam je izmuznilo. Zadeva nas je jela jeziti, pa smo se odločili, da jo zajamemo, naj nas velja, kar hoče. Krisa je odšel v mesto po nove informacije. In spet smo prežali na ono krdele, toda znova nam je ušlo. To krdele desetih novačkov je vodil Vicek Hejtman, prijatelj Alfreda Alinčuka. In vprav ta okolnost nas je še bolj vzpodbujala. Fantje so nosili dragoceno blago. Krisa nama je tudi povedal, da dobiva krdele blago od trgovca, čigar družabnik je sam Alfred.

Ko smo slednjič zanesljivo izvedeli, po katerih poteh hodi krdele čez mejo, smo ga pričakovali tri kilometre od meje. Odločili smo se, da napademo krdele, ko se bo vračalo na Poljsko. Domnevali

smo, da bodo novački po trideset kilometrski poti izdatno izčrpani. Poleg tega smo vedeli, da bodo nesli na povratku precej kož. Tudi smo vedeli, da se bodo vrnili ob svitu. Težava je bila v tem, ker so prehajali mejo precej varno, saj so podkupili stražnike na obeh straneh. Ko smo pretehtali vse okolnosti, smo postavili prežo na odprtem kraju. Za nami je bil Krasnovaški gozd. Na desni je bila za hribom vas Gorane. Daleč pred nami je bil temen pas gozda. In vprav od tam naj bi prišlo Hejtmanovo krdele, nato čez loko ter ob reki in proti Krasnovaškemu gozdu. Hrobar je legel sredi loke na zemljo. Krisa se je skrtil za kupom zemlje, dočim sem jaz prežal v grmovju ob reki. Tako skriti smo tvorili trikotnik s po petdeset korakov dolgimi stranicami. Hejtmanovo krdele bomo spustili v to past, nato pa ga pošteno položimo.

Na prežo smo prišli ob treh zjutraj. Imeli smo še dovolj časa. Izpili smo že nekaj vodke, pokadili po dve cigareti, nato pa smo se postavili na prežo. Pripravil sem si repetirko in ročno bombo. Vsak po pet bomb. Krisa jih je iztaknil nekje v mestu. Polagoma se je jelo svitati. Že sem mogel razločiti ozko dolino in temno krilo gozda, odkoder naj bi prišlo Hejtmanovo krdele.

Pokrajina je pusta. V gozdu šumijo drevesa. V reki se klokotajoče pretaka voda čez kamenje. Precej časa že upiram oči proti gozdu, vmes pa se oziram po obeh tovariših. Varo sta skrita, tako da samo slutim, kje sta. Ko bo čas, se seveda pokažeta kot bi zrasla iz zemlje.

ponesrečeno Juanito so prepeljali v bolnišnico, kjer so jo operirali. Poškodbe so bile kmalu ozdravljene, Juanita pa je na svoje veliko veselje ugotovila, da spet vidi. Imela je res izredno srečo v nesreči, kajti padec ji je vrnil vid.

Nenadoma se mi zazdi, da sem v daljavi opazil nekako premikanje. Sprva sicer mislim, da je vse samo privid utruje njih oči, toda prepričan sem se, da se iz konca doline zares nekaj premika. Čez čas sem že mogel razločiti ljudi, ki so šli v smeri proti nam. Hitijo, ker bi radi čim bržje prešli odprto mesto.

Gledam na mesta, kjer sta skrita Hrobar in Krisa. Opazil sem, da se pripravljata. Tudi jaz sem se z orožjem v roki pripravil na skok. Ljudje so čedalje bližje. Sedaj jih vidim popolnoma jasno, dasi posamič še ne morem nikogar razločiti, ker gredo namreč kot gosti. Drug za drugim. Prvi je Hejtman. Saj že razpoznavam obrise njegovega obraza. »Sloni« so čedalje bližje... Nestrpno pričakujem, da se dovolj približajo.

Nenadoma pa je Hejtman zavil na levo. Preskoči vodo ter meri postrani proti gozdu. Za njim pa kolobarijo novački. Danes jih je enajst; krdele se je torej povečalo za enega moža.

Stresel sem se. Pogledam na tovariša. Že se je prikazal Krisa, za njim še Hrobar. Z obžalovanjem zremo za krdelom. Teči za njimi, ne, to bi bilo nesmiselno. Preplašili bi jih, da bi se razbežali na vse strani. Mi pa smo se vendar odločili, da zajamejo celo krdele...

Krisa in Hrobar gresta proti meni — Krisa grozi s pestjo za oddaljujočim se Hejtmanovim krdelom.

— Vrag vas poberi, odnesli ste pete. Nič hudega! Poslej zaplešemo drugače!

(Dalje.)

Sport

Novo kolesarsko društvo na Pobrežju

V kino dvorani na Pobrežju je bil ustanovljen občini zbor novega narodnega kolesarskega društva Olinipia Pobrežje. Bil je pravi dobro obiskanih, navzoči so bili tudi zastopniki drugih društev, kakor Sokola, Vzajemnosti in Delavskega kolesar-

skega društva. Za predsednika je bil izvoljen Stipan Ivan, za tajnika Kek Franc. V priznanje zasluga pri ustanovitvi novega društva je občini zbor priznal častno članstvo pobrežskemu županu Stržini Karlu.

KOLESARSKA DIRKA OKOLI POHORJA

Koroška kolesarska podzveza bo priredila v nedeljo, 29. septembra medklobučko kolesarsko dirko okoli zelenega Pohorja. Prireditelj pričakuje številne udeležbe slovenskih kolesarjev, brez dvoma jih bo startalo tudi nekaj izmed onih, ki so se prošlavih in letošnjih dirkah okoli Srbije. Izmed domačinov vzbujajo največ zanimanja Gregorič, ki je letos dobro odrezal na prvenstvu SKZ. Ni izključeno, da bo KKP priredila ob tej priložnosti tudi krožni avtobusni izlet okoli Pohorja. Prijave zanj je treba poslati čimprej.

TENISKI DVOBOJ MARIBOR-LJUBLJANA PRELOŽEN

Medmestna teniška tekma Maribor-Ljubljana, ki je bila že večkrat preložena in končno določena na 22. septembra, je zopet odpovedana, ker bodo ta dan nastopili nekateri Mariborčani na turnirju v Vršču, in sicer Kofenčan Fredi, Tončič Stevo in Dermovšek Marko. Izgleda, da letos do dvoboja z Ljubljano sploh ne bo več prišlo.

s. Znani beograjski teniški igralec Milan Branović je došel v Maribor. Mariborski teniški igralci so izkoristili to priložnost za trening.

s. Alpinistični odsek SPD v Mariboru bo imel svoj letošnji občini zbor v petek, 20. septembra, ob pol 9 v Aljaževi sobi hotela »Orel«. Prijatelji odseka in alpinizma vobče vrnudno vabljenei.

s. Državno prvenstvo v streljanju bo v Mariboru od 22. do 29. septembra.

s. Revanžna plavalna tekma Hrvatska-Madžarska bo prihodnje leto v Budimpešti.

s. Teniški dvoboj Slavija (Varaždin)—ČSK (Čakovec) v Varaždinu se je končal z zmago Varaždincev 3:1.

s. Slovaška atletska reprezentanca bo nastopila 29. t. m. v Zagrebu proti izbranemu moštvu Hrvatov.

s. V Osijeku pripravljajo teniški dvoboj Hrvatska-Madžarska. Za Hrvate bi nastopila Puncić in Pallada, za Madžare pa Asboth in Gabory.

Drobne novice

NEZGODA TOVORNEGA AVTOMOBILA

S sejmama v Ljutomeru se je vračal tovorni avtomobil nekega varaždinskega prevoznika. V Strožici vasi se je avto hotel izogniti nekemu kmečkemu vozu; ki je vozil po levi ter je v zadnjem hipu hotel zapeljati na desno stran. Šofer je zavozil preveč na rob ceste, avto je izgubil ravnotežje ter zdrknil v občestni jarek. Materialna škoda je precejšnija. Obsojati pa je treba pri tej prometni nesreči zlasti okolnosti da ljudje šoferju niso hoteli pomagati dvigniti vozilo iz jarka, čeprav jhu je obliubljati plačilo. Škodoželjni smeh v takem slučaju pač ni na mestu.

LEPA PRIREDITEV V VUČJI VASI

Šolska šola v Vučji vasi na Murskem polju je imela v nedeljo lepo prireditev, razstavo ženskih ročnih del, zvezano z rodiljskim sestankom. V okusno okrašenem šolskem razredu je bilo razstavljenih nad 100 najrazličnejših ženskih ročnih del učenk pod vodstvom njihovih učiteljic gđc. Mirke Senčarjeve, Cirile Korošakove in ge Jožice Kočbekove.

V zvezi s to razstavo je bil popoldne zelo dobro obiskan roditeljski sestanek na katerem so starši z učitelji razpravljali o raznih perečih šolskih in domačih vprašanih. Sestanek je vodil šol. upr. g. Kočbek.

n. V Ljutomeru je bil v torek kvaterni sejem. Letas je bilo videti, da imajo naši kmetje denar, ker so dobro prodali pšenico in sadje. Obisk je bil rekordan. Tudi kramarjev in drugih prodajalcev je bilo mnogo, tako da je bila zelo dobra kupčija.

n. 500 natakarijem so odpovedali službo zagrebški gostinski področniki, ki niso pristali na to, da se uvede v Zagrebu tako zvan revirni sistem ter niso priznali na novo predpisanih plačilnih odnosov. Merodajni činitelji so zahtevali od podjetnikov, da sprejmejo zahteve natakarijev in določila obrtnega sodišča, ter so v nasprotnem slučaju zagrozili s kaznimi, med katerimi je tudi internacija.

n. Zagrebški mestni svet je sklenil, pregledati finančno poslovanje zagrebške občine v teku zadnjih 10 let. To je predlagala večina mestnih svetnikov, članov HSS, da se ugotovijo event. malverzacije ter se krivci predajo oblasti.

n. Promet z motornimi vozili bo od sobote opoldne do ponedeljka jutraj zabranjen v Zagrebu, ne toliko radi štednje z bencinom kakor radi pomanjkanja gumija. Uredba ima samo začasno veljavo.

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 ur. Najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, preklicali dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davka za enkratno obilavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase, se plačuje takoj pri nastopu oglasov, za le vpslati v pisni sklop z navedenim ali da po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisemne odgovore slede malih oglasov se mora priložiti znakma za 3 din.

SLUŽBO DOBI

GOSPODINO z dobrim glasom za učitelja, katera ima veselje do godbe, v starosti 16-18 let, sprejemem takoj v solidno damsko godbo kot valenko. Ponudbe s fotografijo na M. Gorjak, kapelnik, Kavarna Leon, Ljubljana. 17849-2

Sprejemem KROJASKEGA POMOČNIKA takoj za velike in male kose. Ivan Oostenčnik, krojač, Dra vograd. 17881-2

Takoj sprejemem SLIKARSKEGA IN PLESKARSKEGA POMOČNIKA. Viktor Bracko, slikarski mojster, St. III v Slov. goricah. 17880-2

KLEPARSKEGA POMOČNIKA IN VAJENCA sprejemem takoj. Klampfer Bogomir, Frankopanova 15. 17871-2

NATAKARICO potrebujem ob nedeljah. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 17869-2

Sprejemem takoj izurjene MIZARKE POMOČNIKE. Pisemne ponudbe na ogl. oddetek lista pod »Mizarški pomočnik«. 17867-2

VAJENCI (KE)

Sprejemem takoj PEČARSKEGA VAJENCA. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 17873-4

MEHANIČARSKI VAJENEC z malo maturo se sprejme. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 17863-4

STANOVANJE ODDA

ŠTIRISOBNO STANOVANJE z vsem komfortom, centralna kurjava, oddamo. Grajski trg 1. 17827-5

Lepo foto-kopije in povečave izdeluje KANC. DROGERIJA

MALA SOBICA in kuhinja se odda takoj za 150 din v sredini mesta. Pristan št. 11. 17877-5

SOBO IN KUHINJO s pritliklami in vrtem oddamo. Dalmatinska ulica 24. 17876-5

Lepo, sončnato TRISOBNO STANOVANJE v novi hiši, Slovenska 37, se odda s 1. oktobrom. Povprašati Gospojna 13. 17865-5

SOBA IN KUHINJA prostorna, se odda v novi stavbi mirni stranki. Aleksandrova 18, Pobrežje. 17864-5

PREHRANA

DIABETICARJI! Dobavitelj tukajšnje splošne bolnice pekarna Rakuša, Koroška c. 24, pripravila kruh, moko, kekse in suhor, vse za diabetičarje. Analiza v pogled. Poštne pošiljke. 17814-7

SOBO ODDA

SOBA prazna ali opremljena, z ali brez prehrane, se odda. Kettejeva 23. 17853-8

OPREMLJENA SOBA z dvema posteljama, sončna, separiran vhod, se odda v Koseskega ul. 28, pri kadetnici. 17872-8

OBRI - TRGOVINA

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

ZENSKI KOJICE

GOSPODINJE! Od danes naprej dobite zopet specialni sladki rženi (kmetški) kruh v pekarni Rakuša, Koroška c. 24. 17815-18

POUK

ITALIJANSKI JEZIK začetni in nadaljevalni tečaj. Vpisovanje v petek, dne 20. sept. 1940 od 6.—7. ure na I. real. gimnaziji, pritičje levo. 17749-21

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO s prikolico, 750 ccm. v odličnem stanju, prodam. Vprašati pri poslovalnici »Večernika« v Celju. 6238-22

Kupim stare, vporabljive AVTOGUME 38x6 in 32x6. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. pod »avtogume«. 17879-22

Kupim dober TOVORNI AVTO ali grem za šoferja. Pisemne ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Promet«. 17875-22

AVTO »FIAT« 9. l. na 100 km, ter motorno kolo, 600 ccm. oboje v najboljšem stanju, se poceni proda. Aleksandrova 18, Pobrežje. 17862-22

PRIDELKI

ČISTI ČEBELNI VOSEK kupujem po dnevnih cenah. Sluga Savo, Maribor, Koroška cesta 82. 17870-23

RAZNO

PONUJITE RABLJENE VREČE

od moke, velike in male, od otrebov, soli, kave, riža in sladkorja firmi Adler, Josip, Šombor. 17799-28

Kupim srednje veliko ALFO. Stano Vivod, Pmiska 119. 17874-28

KADI ZA ZELJE, SODE, PRALNE BANJE popravila, najcenejše pri Sulcer, sodarstvo, Vojašniška ul. 7.- 17844-28

prave bosanske slive

Za vkuhanje sveže, prvovrstne in prave bosanske slive v gajbah po 15 do 18 kg oddajam in pošiljam tudi po železnici po dnevnih cenih Josipina Bole sadje in zelenjava en gros, Maribor, Koroška cesta 20, dvorišče. 1058

HOHNER SCHNEIDER ZAGREB, NIKOLIČEVA 10. Prodaja v Mariboru V. Weixl in sinova Jurčičeva 8

Razglas licitacije! Osrednji urad za zavarovanje delavcev bo imel v prostorih okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani na dan 30. septembra 1940, ob 11. uri, drugo javno ofertalno licitacijo za oddajo del za novo stavbo ekspoziture ljubljanskega okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Celju. Licitirala se bodo in oddala vsa stavbna in obrtniška dela obenem razen instalacijskih del centralne kurjave in sanitarne opreme. Vzorce za sestavljanje ponudb se lahko dobi dnevno pri tehničnem odseku osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu ali pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani za časa delovnih ur proti plačilu din 100.— V ZAGREBU, 14. septembra 1940. Štev. 50,458-1940. OSREDNJI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV.

Širite »Večernik«! Zelo važna!

Sporočam v svojem, kakor tudi v imenu njegovih in svojih otrok za-lostno vest, da je moj dobi soprog, gospod Davorin Žunkovič podpolkovnik v pokoju danes dne 18. septembra 1940, ob 3 zjutraj, po dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti, v starosti 81 let, izdihnil svojo blago dušo. Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 20. septembra, ob 14. iz hiše žalosti, Vseh svetnikov ulica 9, na mestno pokopališče, kjer ga polože k večnemu počitku. Ptuj, Hvar, Wien, Budapest, Zagreb, Urgos, dne 18. septembra 1940. Josefina Žunkovič, soproga; dr. Orest Žunkovič, dr. Iligenija Žunkovič, Aglaja Gal roj. Žunkovič, Aristides, Demeter in ostalo sorodstvo.

Vse za šolo ..!

poceni v knjigarni in papirnici Tiskavne raduge Maribor, Cankarjeva ul. 1